

CAT

DESCOBREIX INCA

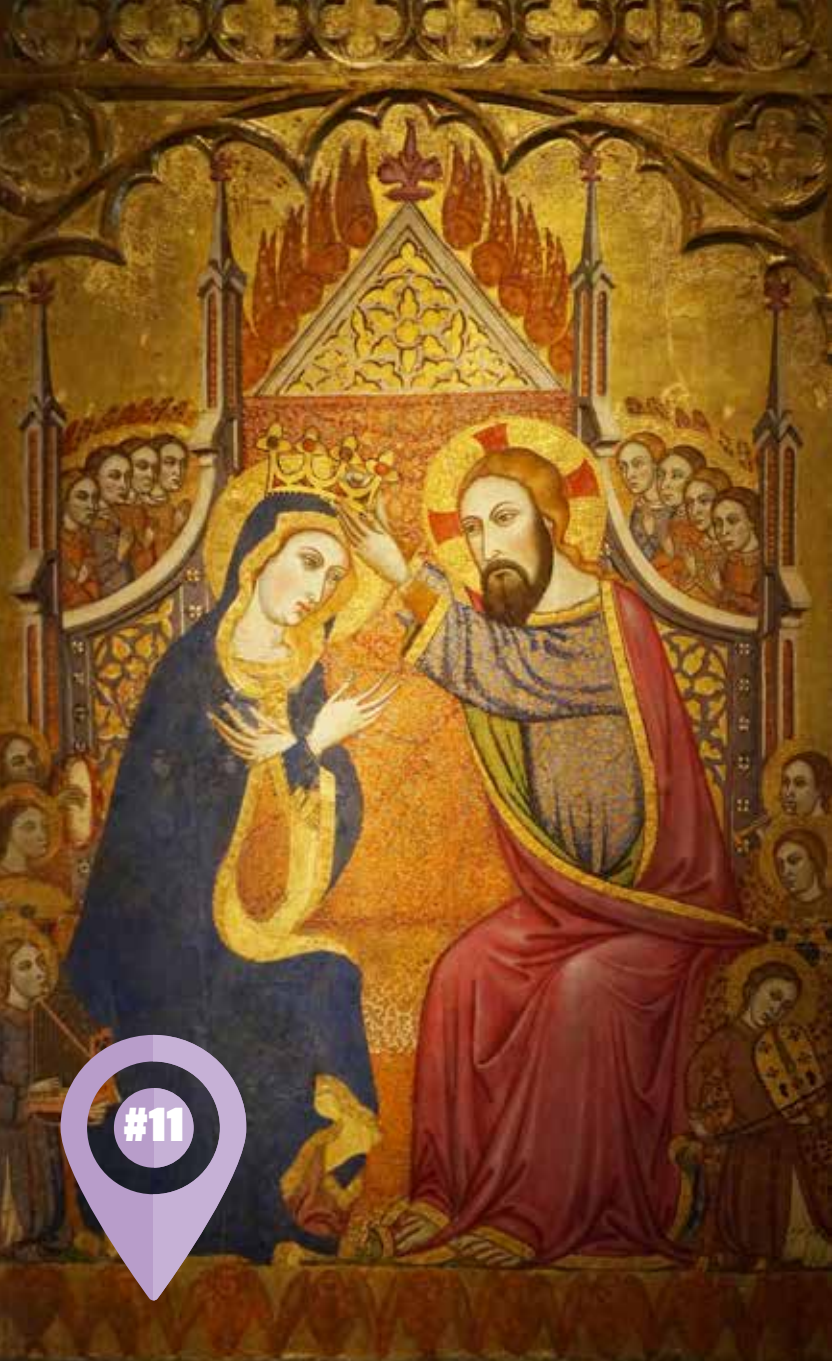
un viatge cultural
per l'evolució de la ciutat

**VISITES GUIADES
AL PATRIMONI D'INCA**

Ajuntament d'Inca

#11

Inca medieval. Pintura gòtica

Ponent: Guillem Alexandre Reus i Planells, historiador de l'art.

La pintura gòtica inquera abasta fins a un total de set peces, tot i que, a dia d'avui, tan sols quatre es conserven a la nostra ciutat i les tres restants es poden contemplar a diversos museus de Palma.

Ningú pot posar en dubte la importància que té per a la història de Mallorca la data de 21 de desembre de 1229. La conquesta catalana es traduí en un nou repoblament per a l'illa de Mallorca, la formació d'una nova societat occidental, l'arribada d'una nova cultura i la llengua catalana, i la instauració d'una nova religió, la cristiana. A més a més, Jaume I creà un nou estat dins la Corona d'Aragó, el Regne de Mallorca, al qual s'afegiren Eivissa i Formentera el 1235 i Menorca el 1287. Tot aquest canvi històric comportà l'arribada i el desenvolupament d'un nou art, el gòtic, dins el qual destaca la pintura, llenguatge artístic que, juntament amb l'arquitectura i l'escultura, fan del gòtic l'art nacional de Mallorca.

A dia d'avui, els inquers podem gaudir d'un important patrimoni pictòric medieval format per set peces, que com ja hem dit es guarden a diferents llocs entre Inca i Palma. A Inca es conserven un total de quatre obres, una taula a l'església parroquial de Santa Maria la Major i tres obres més al Museu del monestir de monges jerònimes de Sant Bartomeu. En el cas de Palma, dues peces, concretament una taula i un reliquiari, es conserven al Museu Diocesà, i la tercera obra, al Museu de Mallorca.

Taula de Santa Maria d'Inca²⁹

(església parroquial de Santa Maria la Major d'Inca)

Es tracta d'una obra que fou realitzada pel pintor mallorquí Joan Daurer i constitueix la primera taula gòtica signada i datada que es conserva a Mallorca. Joan Daurer fou un pintor que apareix documentat entre 1348 i 1407, i tenia el seu taller a prop del convent de Sant Domingo de Palma.

Aquesta taula està datada de final del segle XIV, concretament de l'any 1373. Es tracta d'un tipus de pintura que fou la dominant a tot Europa durant el segle XIV i té els seus orígens en la pintura italiana d'aquesta època, concretament en la pintura senesa, però alhora l'obra de Daurer segueix unes pautes pictòriques influenciades per la tradició tres-centista, que estan codificades i formalitzades per mestres locals.

Taula de la Coronació de la Mare de Déu

(Museu Diocesà de Mallorca, Palma)

Aquesta obra és del mateix autor de l'anterior, Joan Daurer, i procedent de la parròquia inquera de Santa Maria la Major. L'obra representa la Coronació de la Verge, una de les tres grans temàtiques marianes juntament amb l'Anunciació i l'Assumpció.

Per mor de la temàtica mariana de la Coronació, com també per les mides de la peça en relació amb la taula central, tot indica que molt probablement estariem davant el coronament del carrer principal del retaule inquer, del qual formaria també part l'obra anterior.

Taula de Sant Jordi

(Museu de Mallorca, Palma)

La taula de *Sant Jordi* és una obra atribuïda a Francesc Comes, que prové del convent de Sant Francesc d'Inca i està datada devers el 1410. Comes és un pintor documentat a Mallorca entre els anys 1390 i 1410, i la seva importància recau que és l'introduïdor a la nostra illa, al final del segle XIV, de la pintura gòtica internacional. Aquesta sortí a cavall entre Borgonya, a França, i Bohèmia i el nord d'Itàlia, i es donà entre 1380-90 i 1450.

Taula de Sant Joaquim i santa Anna, i l'Anunciació³¹

(Museu del monestir de Sant Bartomeu d'Inca)

Taula de la Visitació i el naixement de Jesús³¹

(Museu del monestir de Sant Bartomeu d'Inca)

Aquestes taules foren realitzades pel pintor Pere Terrencs a final del segle XV i sembla que serien dues taules laterals procedents d'un retaule dedicat a la Mare de Déu. Pere Terrencs fou un pintor de formació valenciana que estigué actiu entre 1479 i 1528, i la seva obra s'adscriu dins el corrent de pintura gòtica hispanoflamenca. Sabem que va viure a la Ciutat de Mallorca a partir de 1483 i que el 1489 fou nomenat pintor oficial de la Universitat de Mallorca.

Taules d'àngels adoradors³¹

(Museu del monestir de Sant Bartomeu d'Inca)

Es tracta de dues taules obra d'un autor anònim, però probablement seguidor de Joan Desí, en què es representen una sèrie d'àngels en actitud d'adorar i que foren trobades l'any 1999.

Aquestes dues taules, que estan inserides dins el corrent de la pintura hispanoflamenca, pertanyien a dos costats de la fornícula central d'un retaule, ara per ara sembla que perdut. Després d'ésser estudiades, foren datades de finals del segle XV o principis del XVI.

Reliquiari del Baró dels Dolors entre la Verge i sant Joan

(Museu Diocesà de Mallorca, Palma)

Aquest reliquiari és una peça gòtica anònima datada del final del segle XV i que procedeix de la parròquia de Santa Maria la Major. Els principals trets pictòrics de l'obra, així com la representació dels personatges, la riquesa i el tractament de les robes són característiques pròpies del corrent de la pintura gòtica hispanoflamenca.

- 35** Santa Magdalena
- 36** Talaiot de s'Ermita
- 37** Cementeri d'Inca
- 38** Son Vivot

L'EDITA:

Ajuntament d'Inca

HI COL·LABOREN:

Centre
de Professorat
Inca

FUNDACIÓ CULTURAL
esconvent

GRUP SERRA

COMISSIÓ CIENTÍFICA
DE LES JORNADES
D'ESTUDIS LOCALS D'INCA